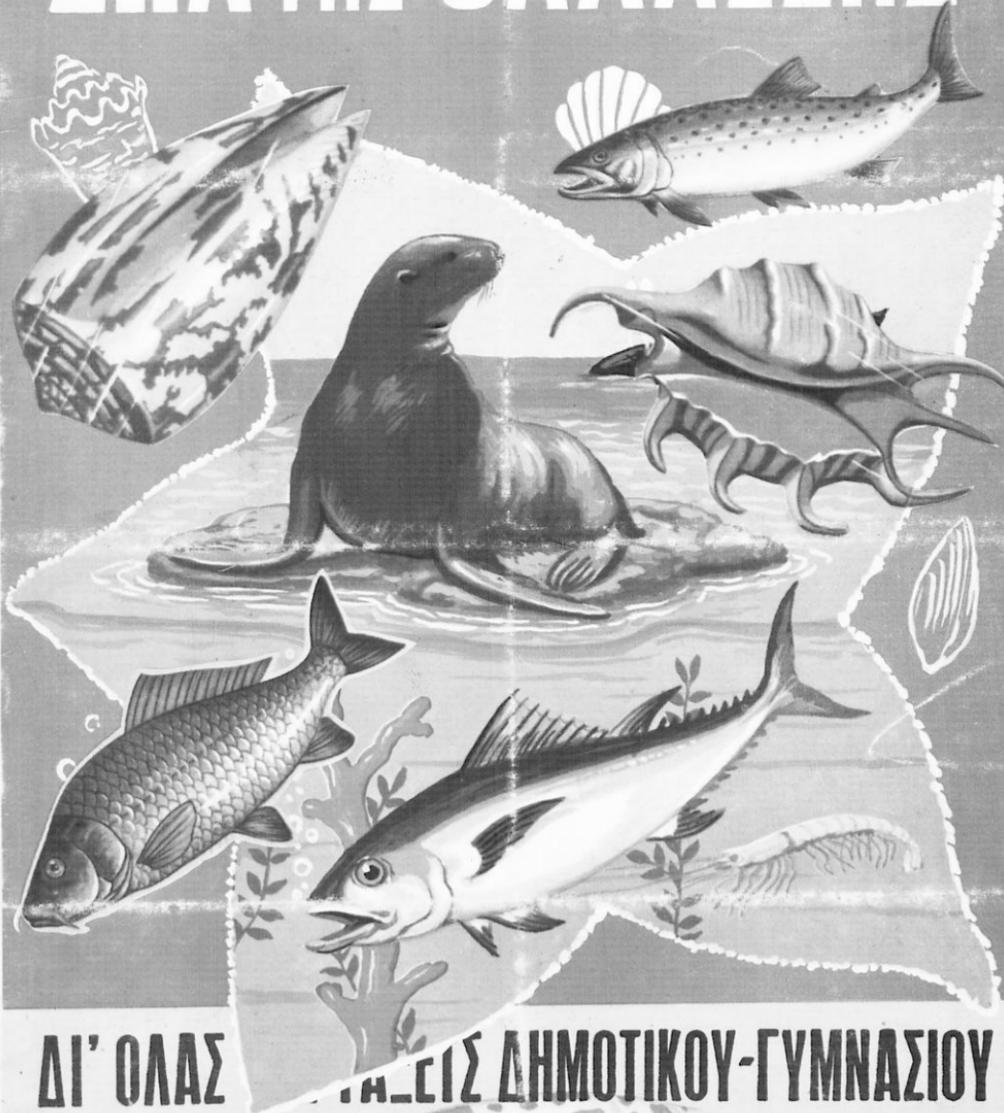

ΖΩΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

ΔΙ' ΟΛΑΣ

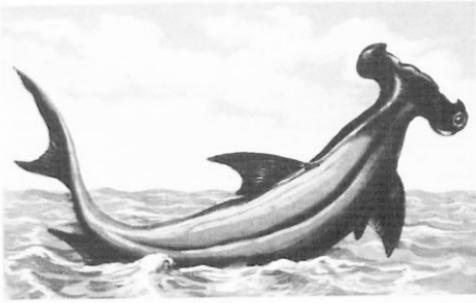
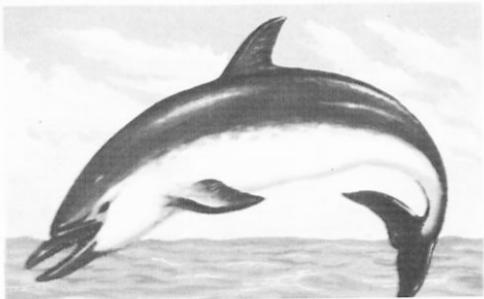
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ-ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Αριθμ. διπλ. Εύσεβιος

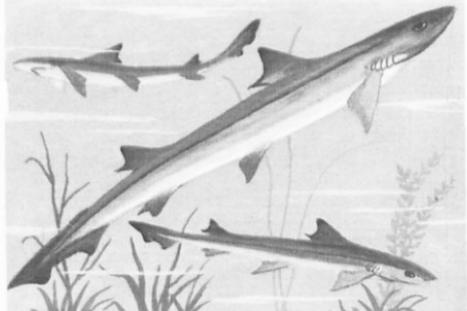
3370 1161 68-2527 1920

Ψηφιστό μέρκε από το Ιανουάριο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

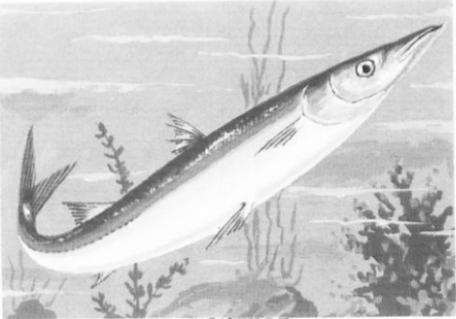
XX 22A

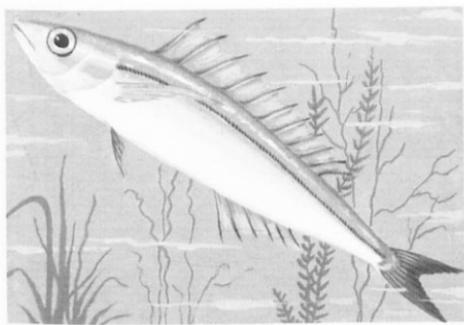
Έκδόσεις ΡΕΚΟΥ : Έτος 37

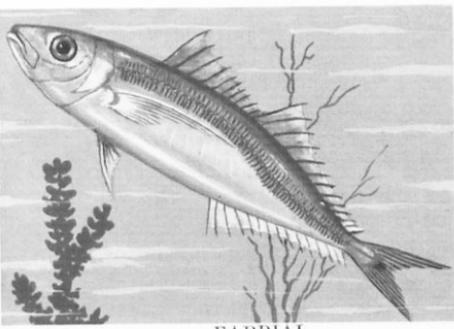
ΓΑΛΕΟΣ

ΛΟΥΤΣΟΣ

ΜΑΡΙΔΑ

ΣΑΒΡΙΔΑ

ΧΕΛΟΝΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ

Ψηφιοποιηθέντε από το Ινστιτούτο Καιαρευτικής Βιολογίκης

ΚΑΡΧΑΡΙΑΣ

Ζύγαινα. Είναι είδος καρχαρίας. Έχει πολὺ ιδιότροπο κεφάλι που μοιάζει με σφυρί. Το μάκρος του φτάνει τα δύσμισι μέτρα. Άπο τδ 5 είδη που υπάρχουν τα δύο είναι ζώνι και είτις έλληνικές θάλασσες.

Φυσητήρ. (Λέγεται και φυσητήρ δικαώδων). Είναι πολὺ μεγάλο και χοντρό θηλατινό ζώο της θαλασσας. Το μάκρος του φτάνει τα 20 μέ 25 μέτρα και η περιφέρεια του είναι 9 μέχρι 12 μέτρα. Υπάρχουν σέ δύος τους μικρανούς, έντος από τους ποδικούς. Ζη σε άρχες 20 μέχρι 50 όποια. Κολυμπάει πολὺ γρήγορα. Είναι πολὺ άγριο και για το ψαρεύεται πολύ δύσβιστα.

Ικροκόδειλος

Γένος έρπετων της αλκογενείας τῶν κροκοδειλιδῶν περιλαμβάνον πέντε είδη. Τὸ κροκιμιους εἰναι συνήθως πράσινον και τὸ σῶμα τους καλύπτεται ἀπὸ φολίδες σκληρές πού δὲν τὰς διαπεργά οὔτε σφαίρα. Τρέφεται ἐκ διαφόρων θηλαστικῶν. Έπιτίθεται και κατά τῶν άνθρωπων.

Καρχαρίας

Έπιθετικός λγόμενος πού τὸ μῆκος του επιμέτρος του φθάνει τὰ τρία μέτρα. Κοινῷς λέγεται σκυλόψαρο. Είναι ἐπικινδυνός στοὺς νυαργούς, στοὺς δύτες και στοὺς ψαράδες.

Δελφίνι. Είναι μεγάλο ζώο τῆς θάλασσας, θηλατινό. Τὸ μάκρος του φτάνει τα 2 μέτρα περίπου. Ζη σε όλες τις θαλασσες, κυρίως του Β. Ημιεραρίου. Πολλές φορές ποπαδια ὀλόκληρη παραπολυφύσιον τὰ πλοια, πινδώνες και παιζοντας και διασκεδάζοντας τους ταξιδιώτες. Τὸ μηλικό σεννέδει καθε 10 μῆνες ἀπὸ ἓνα δελφίνιου πού τὸ ἄγαρδει και τὸ περιπατεῖ πολὺ. Παλαιότερα οἱ ἄνθρωποι τὸ κυνηγοῦσαν γιὰ τὸ κρέας του, τώρα ὅμως δέν τὸ τρώνε. Επίσης κρηπιδιμοποιούσαν τὸ έπικωτί του σε φάρμακο. Θεωρούσαν τὸ δελφίνι βασιλίδια τῶν θαλασσῶν κι ἔκαμπαν γίγαντο πολλούς μύθους.

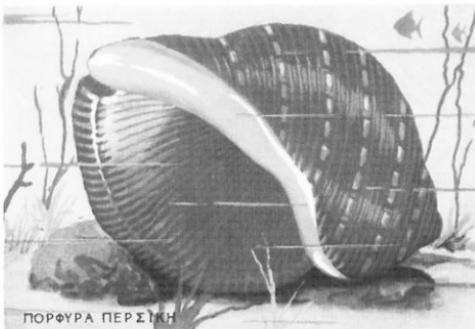
Φάλαινα χροιλανδίνη (ἢ φάλαινα τὸ μυντακοκήτος). Είναι τὸ είδος τῆς φάλαινας πού ζῇ εἵτις βόρειες περιοχές τοῦ Ατλαντικοῦ και τοῦ Ειρηνικοῦ ὥκεανοῦ και γενινὰ εἵτις βόρειες θαλασσες. Τὸ μάκρος της είναι γύρω στα 20 μέτρα, πολλές φορές και μεγαλύτερο, και τὸ βάρος της φτάνει τοὺς 100 τόννους. Τὸ στόμα της ἀνοιχτὸ έχει ὑψος 6 μέτρα και πλάτος 3 μέτρα.

«Πύρι

Γένος θηλαστικῶν πτερυγιοπόδων τῆς ὁμοιογενείας τῶν ψωκιδῶν. Τὸ μῆκος τοῦ σώματός των φθάνει ἐνίστε τὰ 2 μέτρα. Ζοῦν τρώγοντας ψάρια ἢ ἄλλα μικρὰ θυλάσσια ζῶα.

Χελώνη, θαλασσία

“Η καὶ Χελωδίνη. Γένος υδροβιών ἔρπετῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν χελωνιδῶν. Γεννάει 15 — 20 αὐγὰ τὸν Ιανουάριον. Τὸ κρέας της τρώγεται.

ΜΥΔΙ (έπιστημονικά λέγεται μυτίλος ή μύαξ).¹ Υπάρχουν πολλά είδη.² Ένα είδος ζῆ στις έλληνικές θάλασσες και λέγεται μύαξ ή έδωδιμος. Βρίσκονται πολλά μαζί στις δικτές της θάλασσας. Στή Γαλλία, Ιταλία κι &λλού τά καλλιεργούν σε κατάληλα μέρη της θάλασσας (μυτιλοτροφεῖα). Τρώγονται και ώμα και μαγειρεμένα. Τό θηλυκό γεννάει αὐγά &πό τα δποῖα βγαίνουν μικρές κάμπιες πού μεγαλώνονταις γίνονται μύδια.

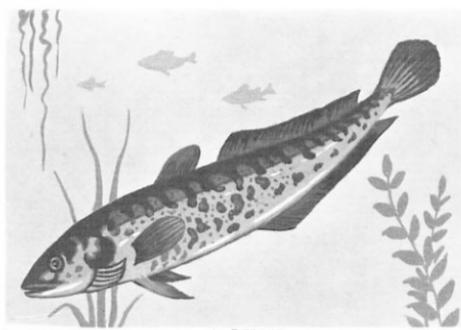
ΠΟΡΦΥΡΑ Η ΠΕΡΣΙΚΗ (έπιστημονικά λέγεται μοῦριξ ή περσικός). Είναι μικρό ζωί σάν σκουλήκι, πού ζῇ στο βυθό της θάλασσας μέσα σε δστρακο. Είναι ένα &πό τα 150 είδη πορφύρας πού διάρχουν καί βρισκεται στον Περσικό κόλπο. Στήν δραχαία έποχη έβγαζαν ἀπ' αὐτή πολύτιμη καί ἀνεξίτηλη βαφή με τήν δποῖα ἔβαφαν τά άιφι βάφασματα.

ΧΤΕΝΙ. (Έπιστημονικά λέγεται κτεις). Είναι μικρό ζωί της θάλασσας και ζῇ στο βυθό της.³ Ξεχει πολύ ώραϊ κοχύλι μέ συμμετρικά αύλακάνια, πού &ποτελεύται &πό δυό κομμάτια (καπάνια).⁴ Υπάρχουν πολλά και διάφορα είδη σε ὄλες τις θάλασσες καθώς και στή Μεσόγειο θάλασσα και στις έλληνικές θάλασσες. Τό κρέας του είναι νόστιμο και τρώγεται συνήθως ώμο.

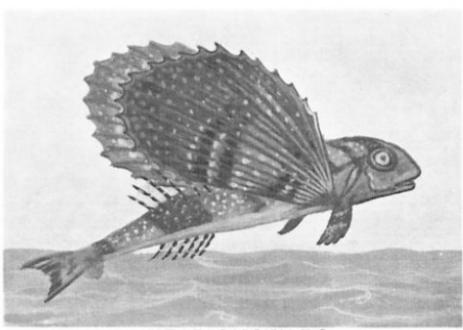
ΣΤΡΕΙΔΙ (έπιστημονικά λέγεται δστρεον). Τά στρείδια έχουν δστρακο χοντρό και γερό, μέ δυό καπάνια πού τό ένα είναι φολωτό.⁵ Υπάρχουν πολλά είδη μικρά και μεγάλα, σε ὄλες τις θάλασσες της γης. Τό είδος πού τρώγεται λέγεται δστρεογ. τό έδωδιμον.⁶ Από ένα &λλο είδος πούλεχεται δστρεον τό μαργαριτόφορον βγαίνουν τά μαργαριτάρια.

ΠΟΡΦΥΡΑ (έπιστημονικά λέγεται μοῦριξ). Είναι μικρό ζωί (σκουλήκι) πού ζῇ μεσα σε δστρακο στόν πάτο της θάλασσας.⁷ Υπάρχουν δυό πού 150 είδη σε ολες τις ζεστές θάλασσες. Ένα είδος διάρχει και στή Μεσόγειο θάλασσα. Στήν παλιά έποχη έβγαζαν &πό τις πορφύρες διάφορες πολύτιμες και δινεξίτηλες βαφές, μέ τις δποῖες εβαφαν τίς στολές τῶν αυτοκρατόρων και τά ἄμφια τῶν παπάδων.

ΑΤΡΑΚΤΟΣ. Είναι μικρό ζωί θαλασσινο πού ζῇ μέσα σε δστρακο στόν βυθό της θάλασσας. Τό δστρακό της μοιάζει μέ τό &δράχτι και γι' αὐτό λέγεται &τρακτος.⁸ Υπάρχουν πολλά είδη σε διάλεις τις θάλασσες.

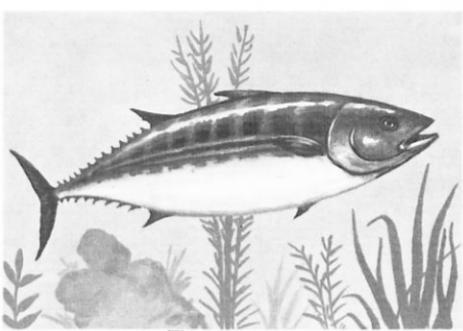
LOTTE

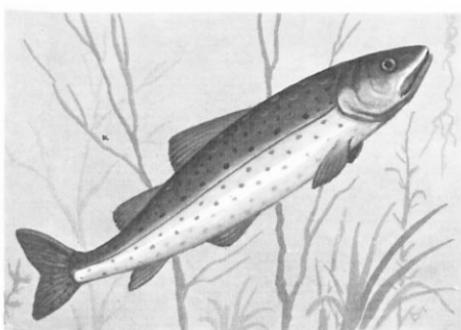
ΧΕΛΙΔΟΝΟΦΑΡΟ

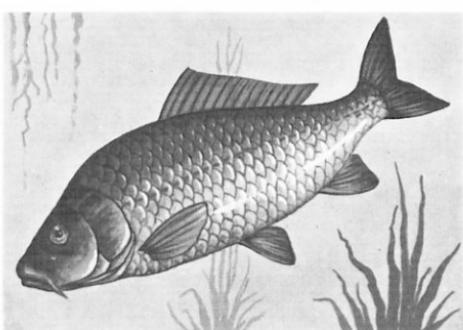
ΑΣΠΡΟΦΑΡΟ
(CHEVESNE)

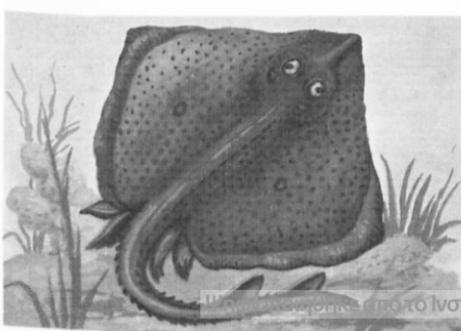
ΠΑΛΑΜΙΔΑ

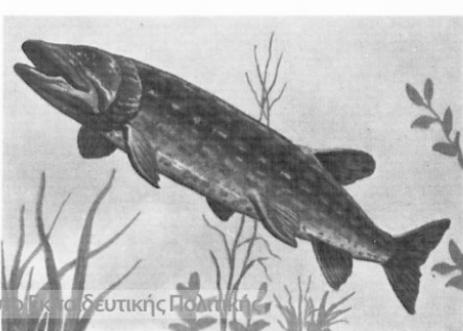
ΠΕΣΤΡΟΦΑ

ΚΥΠΡΙΝΟΣ

Στελλιφέρα ή στέλλα ο ψυχίτης ή στέλλα η γαλάζια ή στέλλα η μαργαρίτη ή στέλλα η ασπροπέτρα ή στέλλα η παναράντη

χελιδονόφαρο ή χελιδόνι του πελάχους (έπιστημονικά δέχεται δαντυλόπερος σύγχρονος). Είναι ψάρι με σχετικά περισσή μεγάλα, με τα όποια μπορεί και πεταί να πάνω από το νερό άρκετη ώρα. Το μάκρος του φτάνει μέχρι μισό μέτρο. Υπάρχει και στις έδηνικές θάλασσες.

Παλαιμύδα (έπιστημονικά δέχεται πηλαμύς). Έχει συγχένεια με τό ψάρι τόννος. Το μάκρος της φτάνει μέχρι 70 πόντους. Στη σέβη της Μεσόγειο και υπάρχει άφθονη στον Εύζενο Πόντο και στη θάλασσα της Προροτίδας. Συνήθως την παστώνουν και τότε δέχεται λακέρδα.

Κυπρίνος ή σαζάνι. Είναι ψάρι του γλυκού νερού και στη στις λίμνες της Μακεδονίας και στη Θράκη. Υπάρχουν διάφορες ποικιλίες. Τα πιο περιγεία του είναι μαλανά.

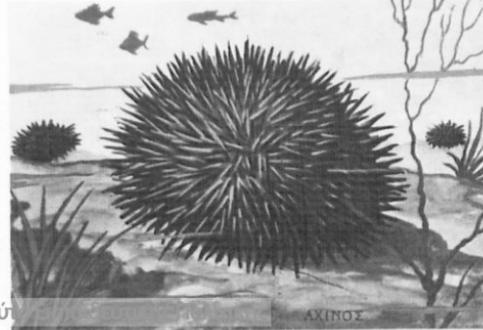
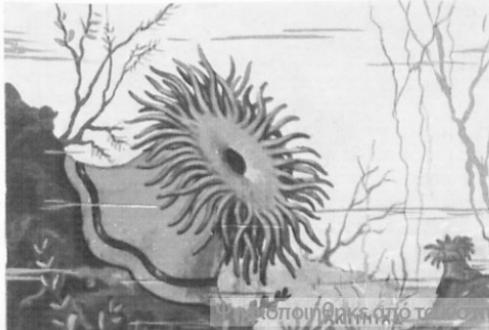
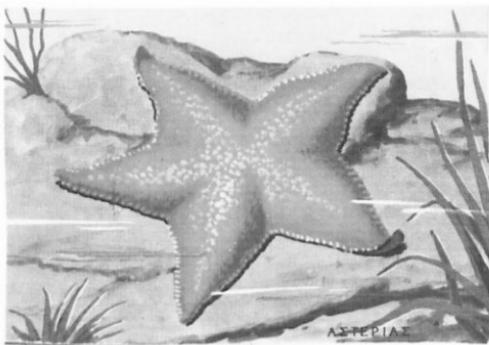
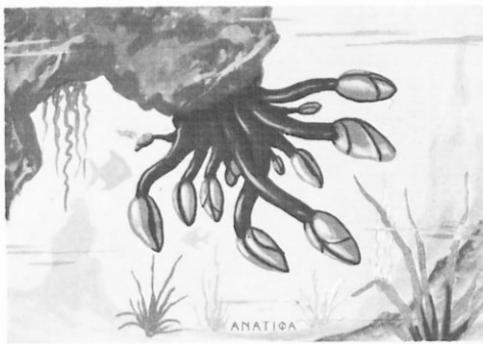
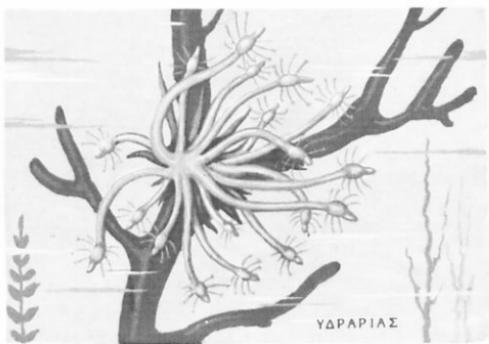
Τούρνα (έπιστημονικά δέχεται έροξ). Είναι ψάρι που στη στη γλυκά νερά. Υπάρχει στις λίμνες της Μακεδονίας και στη Θράκη. Το μάκρος της φτάνει μέχρι 1 μέτρο. Το αρέας της είναι νόστιμο, λέγεται και λουτρός.

Lotte (λότη). Είναι ένα έίδος μπακαλιάρου του γλυκού νερού, που στη στις λίμνες και στα ποτάμια της Φιλιανοίας και στη Νορβηγίας.⁷ Εκεί το ψάρι αυτό δέχεται και μυλωνάς.

Shevesne (άσπροφάρο). Είναι ένα έίδος βαζάνι (έπιστημονικά κυνπρίνος) που στη στις λίμνες και στα ποτάμια της Φιλιανοίας και Νορβηγίας.

Πέστροφα. Είναι ένα έίδος του ψαριού βολομός, και στη άποκλειστικά στη νερά των διμηνών και των ποταμών. Υπάρχει και στην Ελλάδα (στην Ηπειρο).⁸ Έχει πολύ νόστιμο κρέας.

Σαλάχι ή σελάχι. Το έίδος των ψαριών αυτών έπιστημονικά δέχεται ραϊα. Έχει σώμα πλατύ και πιερύγχα χοντρά. Υπάρχει στη Μεσόγειο θάλασσα. Τό κρέας του είναι κατώτερης ποιότητος.

ΚΟΡΑΛΛΙ. Τά κοράλλια είναι μικρά ζωύφια πού κολλούν πάνω στούς βράχους στόν πάτο της θάλασσας. Αυτά δέρηνται μιά ούσια με τήν οποία σχηματίζουν έναν σκελετό σάν διπό δισβεστόπετρα. Σ' αὐτόν κάθονται τά καινούργια ζωύφια πού κάνουν καινούργιους σκελετούς έπάνω στόν πρώτο. "Έτσι σχηματίζονται μεγάλοι σωροί πού φτάνουν κι έπάνω διπό τήν θάλασσα καί σχηματίζουν νησιά. 'Απ' αυτά γίνονται διάφορα κοσμήματα. -

ΑΝΑΤΙΦΑ (έπιστημονικά λέγεται λεπάντη & ανατίφη). Είναι μικρό ζώο της θάλασσας, από αυτά πού λέγονται θυσσανόδος, με διστραχο μαλακό. Τά πόδια του μοιάζουν μέρη φούντες καί μένουν έξω διπό τό διστραχο. 'Υπάρχουν σέ όλες τις θάλασσες. Βρίσκονται κολλημένες στόν βυθό της θάλασσας καί πολλές φορές καί κάτω διπό τά πλοῖα.

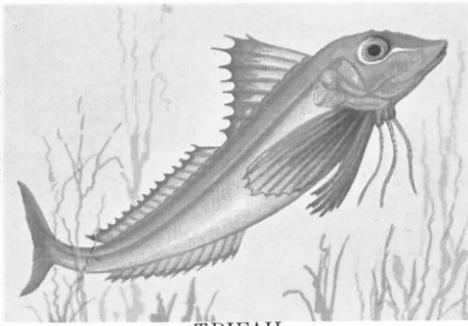
ΠΟΛΥΠΟΔΟΝ (έπιστημονικά λέγεται πολύποδα). Τά πολύποδα άνήκουν στήν κατηγορία τῶν θαλασσινῶν ζώων πού λέγονται κνιδώδη, γιατί σταν μᾶς δικουμπήσουν στό δερματά προκαλούν φαγούρα. Τό σῶμά του σκεπάζεται μέ μιά πέτσα (μεμβράνη). Μέ τό πάτω μέρος του κολλάει στούς βράχους καί στις πέτρες της θάλασσας καί τό ιποδόλιο πομέρος μοιάζει μέ λουλούδι. Τά ζῶα αύτά λέγονται κνιδώδη. 'Υπάρχουν πολλά είδη.

ΑΚΙΝΟΣ (έπιστημονικά λέγεται ἔχινος). Είναι μικρό ζώο της θάλασσας. Τό σῶμα του είναι σχεδόν διοστρόγγυλο καί σκεπασμένο δύο μέ άγκαθια μυτερά ὅπως τοῦ σκαντζόχοιρου. Τό κρέας τοῦ ἔχινοῦ είναι πολύ νόστιμο.

ΟΦΙΟΥΡΟΣ (ἢ ΟΦΙΟΥΡΑ). Είναι μικρό ζώο θαλασσινό καί έχει πέντε μακριά πλακάμια (χέρια) σαν ούρές φυδιῶν. 'Απ' αυτά πήρε τό δικό του. 'Υπάρχει σέ όλες τις θάλασσες, σέ διάφορα είδη.

ΑΣΤΕΡΙΑΣ. Λέγεται καί διστερακάνθιον καί σταυρός της θάλασσας. Είναι μικρό ζώο πού ζῇ στή θάλασσα. Τό στόμα του βρίσκεται στή μέση τοῦ σώματός του καί συγκοινωνεῖ μέ τά πέντε πόδια του (άκτινες), μέ αύλακια που ίπάρχουν σέ όλο το μάκρος. Γύρω διπό τά αύλακια αυτά ίπάρχουν πολλά διγκαθάρια. Είναι ζῶο μέ πολύπλοκο καί περίεργο δργανισμό. 'Υπάρχουν πολλά είδη σέ όλες τις θάλασσες.

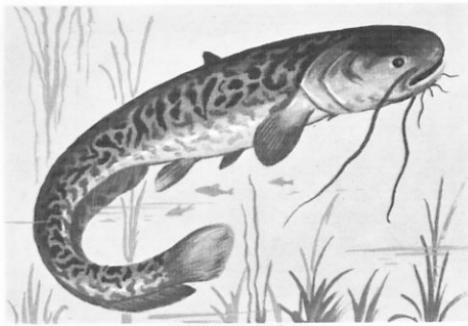
ΑΚΤΙΝΙΑΣ (ἢ ἀκτίνιον). Είναι μικρό ζώο θαλασσινό, διπό τά είδη πού λέγονται δινθόδωα. 'Υπάρχουν πολλά είδη. Τό είδος πού δείχνει 'ή εικόνα, λέγεται καί θαλασσινό τριαντάφυλλο. Μοιάζει μέ σακί κόκκινο, γειμάτο, πού στό πάτω μέρος του έχει γύρω γύρω μιά ρίγα μπλέ, πού έχει πλάτος 5-7 πόντους. Στό έπάνω μέρος είναι φυτρωμένα τά 192 χέρια (πλοκάμια) τοῦ ἀκτινία.

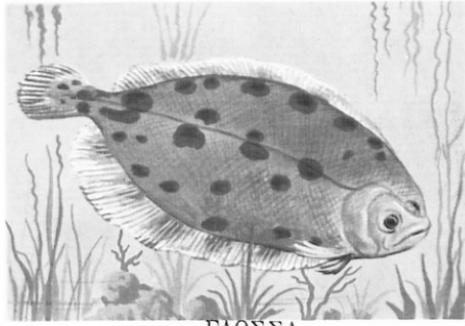
ΤΡΙΓΛΗ

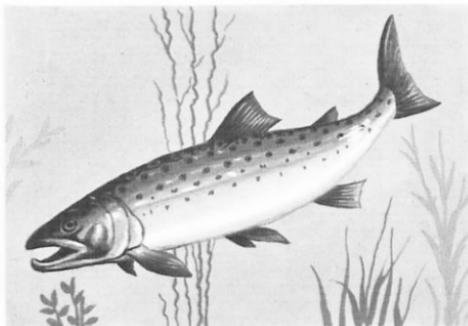
ΟΣΤΡΩΤΙΧΟΣ
(ΜΟΥΡΟΥΝΑ)

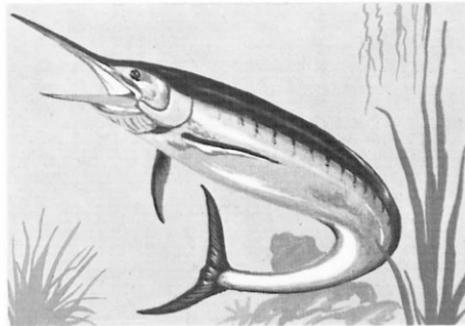
ΓΟΥΛΙΑΝΟΣ

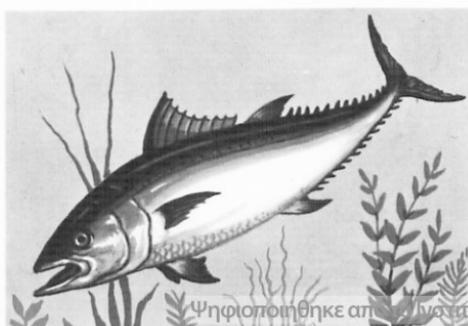
ΓΛΩΣΣΑ

ΣΟΛΟΜΟΣ

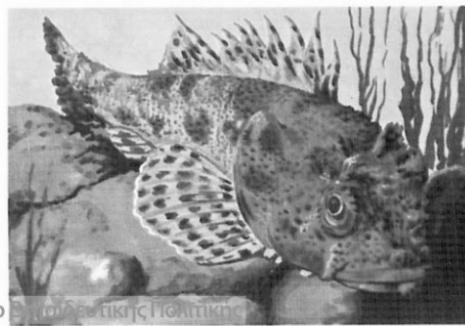

ΞΙΦΙΑΣ

Ψηφιοποιημένη από την Κυνογόύτο

ΤΟΝΝΟΣ

ΣΚΟΡΠΙΟΣ

Ωξύρρυγχος. Είναι πολύ μεγάλο ψάρι. Το μάκρος του μερικές φορές φτάνει τα 9 μέτρα και το βάρος του φτάνει τα 150 κιλά. Ση στις θαλασσές και εσά γλυκά νερά του Βορείου Ημισφαιρίου. Υπάρχει άφθονος στον Εύξεινο Πόντο και στην Καστοριά θάλασσα. Από το ψάρι αυτό βγάλνει το μαύρο χαβιάρι.

Τρίγλανη μούλλος δέχεται το υπαρχούντα. Είναι ψάρι με ράχαθωτά πτερύγια. Σή στις θαλασσές πού βρίσκονται χοντρά στον Ημισφαίριο. Ένα είδος ζητείται στη Μεσόγειο θάλασσα, δέχεται μούλλος σ' παραγόφορος, και το μάκρος του φτάνει τους 30 πόντους.

Γλώσσα. Είναι ψάρι λεπτό και πλατύ, που έχει και τα δύο του μάτια στη δεξιά μεριά. Υπάρχει άφθονη στο Αίγαιο Πέλαγος. Το ιρέας της είναι άρκετά νόστιμο.

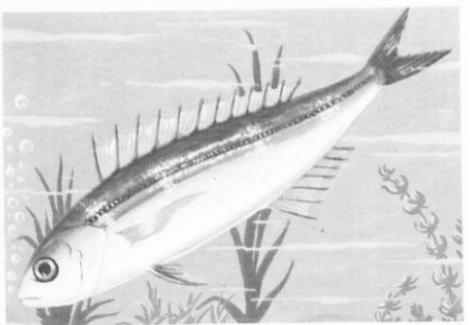
Γουλιανός (έπιστημονικά λέγεται γλαύκης ο σίδουρος). Είναι ψάρι βαρκοφάγο και αχόρταχο. Έχει σώμα κυλινδρικό, χωρίς λέπια. Σή στα γλυκά νερά. Το μάκρος του φτάνει μέχρι 1 μέτρο. Στην Ελλάδα υπάρχει στις λίμνες της Μακεδονίας και Θράκης.

Ζιφίας. Είναι μεγάλο ψάρι που τό μακρος του φτάνει τα δύο μέτρα. Το σώμα του σκεπάζεται μέχρι το δέρμα. Το έπάνω σαγόνι του είναι πολύ μακρύ και μυτερό σαν ξίφος. Μ' αυτό έπιτιθεται στα άλλα ψάρια. Είναι πολύ εύχινος πανι πολεμικός. Πολλές φορές έπιτιθεται και σε ηλιού. Το ιρέας του είναι πολύ νόστιμο.

Σολομός ή διττακαίος. Είναι ψάρι μέ μαλακά πτερύγια. Υπάρχουν πολλά είδη, πού ζούν στα γλυκά νερά. Μερικά είδη ζούν στη θάλασσα. Μερικές φορές το μάκρος του φτάνει τα 2 μέτρα και το βάρος του φτάνει τα 50 κιλά. Ένα είδος σολομού είναι και η πέστροφα.

Σκορπιός ή χάρτης (έπιστημονικά δέχεται σκορπιάνα). Είναι ψάρι με πολύ μεγάλο κεφάλι γεμάτο δράκαδα και με τερψές έχοχες. Υπάρχει και στις Ελληνικές θαλασσές. Έχει αίχο κοέας και πολλά κόκκαλα, διαλλά κάνει πολύ νόστιμο ζωμό.

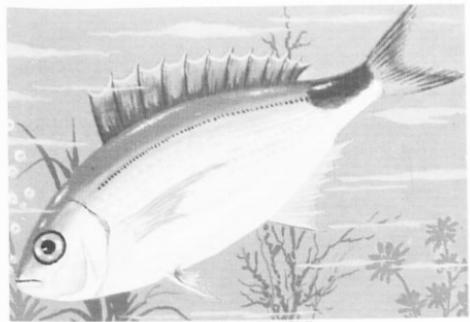
Τόννος (έπιστημονικά δέχεται θύνος). Είναι ψάρι της ίδιας οικογένειας με το σκούμπρι. Υπάρχει άφθονος στη Μεσόγειο θάλασσα. Ένα είδος του υπάρχει και στις Ελληνικές θαλασσές. Το μάκρος του μερικές φορές φτάνει τα 2 μέτρα. Είναι ψάρι βαρκοφάγο και το μόνο που έχει ζεστά αἷμα.

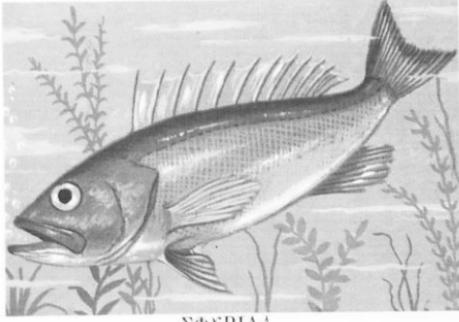
ГОНА

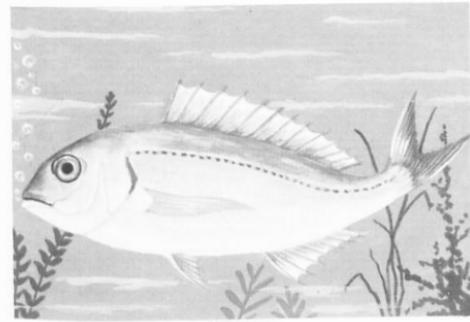
РОФОС

МЕЛАНОУРИ

СФҮРІДА

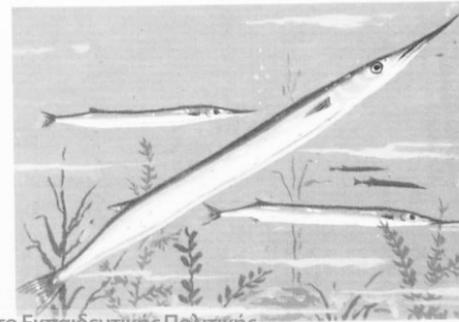
АГӨРІНІ

ЛАВРАКІ

ΣΜΕΡΝΑ
Προτομαγμένη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΖΑΡΙΦΑΝΑ

Ροφός ή ὄρφος (ἐπιεικονικά λέγεται πολυπρίων ή ἐπινέφελος σ γύρα). Είναι μεγαλούτερο ψαρι μέ όγκωστα πτερύγια και συγχενεύει με την πέρκα. Το μάκρος του φτάνει μέχρι 1 μέτρο. Υπάρχει επίσης έλληνικές θάλασσες και δε σόλη τη Μεσόγειο θάλασσα. Το εκήνη του είναι αύγοειδές και τό λέπιστο πριονωτά. Έχει νόστιμο κρέας.

Σφυρίδα (ἐπιεικονικά λέγεται σερρών ο κύνεος). Είναι ψαρι μέ όγκωστα πτερύγια, που σή κοντά στις ἀκτές. Συγχενεύει μέ την πέρκα. Υπάρχει και επίσης έλληνικές θάλασσες. Το κρέας της είναι νόστιμο.

Λαρράκι (ἐπιεικονικά λέγεται λάθρας) Υπάρχουν άρκετά είδη. Στις θάλασσες της Ελλάδος υπάρχουν 3 είδη: ο στικός, ο λύκος και ο μελανός. Το είδος λύκοι είναι το πιο γνωστό και έχει μάκρος μέχρι 80 πόντους και ζυγίζει μέχρι 12 κιλά. Τα λαρράκια βούν και στη θάλασσα και στις δύμες. Το κρέας τους είναι εξαιρετικό.

Ζαργάνα (ἐπιεικονικά λέγεται βεδόνη ή δζεΐσα). Έχει σώμα μακρουλό και σύρμα μυτερό, σαν ζέφος. Το μάκρος της φτάνει τους 80 πόντους. Υπάρχει ἄφθονη στη Μεσόγειο και στις έλληνικές θάλασσες πιο πολύ σε θαλάσσα της Χαλκίδας. Το κρέας της είναι δύο τά πιο νόστιμα.

Γόπα (ἐπιεικονικά λέγεται βώψ). Συγχενεύει μέ την πέρκα. Είναι μικρό ψάρι μέ σώμα μακρουλό και ερρογγυλώδη. Το μάκρος της φτάνει τους 20 μέχρι 40 πόντους. Υπάρχουν δύο είδη, και το δυού είδη βρίσκονται στις έλληνικές θάλασσες και δε σόλη τη Μεσόγειο θάλασσα. Το κρέας της είναι άρκετά νόστιμο.

Μελανούρη (ἐπιεικονικά λέγεται μελανούρος). Είναι ψάρι μέ όγκωστα πτερύγια και συγχενεύει μέ το σπαρό. Το μάκρος του φτάνει τους 30 πόντους. Υπάρχει στις έλληνικές θάλασσες και δε σόλη τη Μεσόγειο θάλασσα.

Λυθρίνι (ἐπιεικονικά λέγεται έρυθρίνος). Υπάρχει στη Μεσόγειο και ιδίως στις έλληνικές θάλασσες. Έχει χρώμα ποκκινωπό. Υπάρχουν πολλά είδη. Τα μεγαλύτερα φτάνουν τους 60 πόντους μάκρος. Είναι σπάτι πιο νόστιμα ψάρια.

Σμέρνα ή σκύρνα (ἐπιεικονικά λέγεται μύραινα). Είναι ψάρι άλορταγο, μέ σώμα ερρογγυλό ή πλακέρ, που τό μάκρος του φτάνει τα 2 μέ 2,50 μέτρα. Διακίνει σύρις τά φίδια συναρά και είναι σημαντικώδες. Οταν σύμας μαγειρεύεται, τό σημαντικόριο χάνεται. Το κρέας της είναι άρπα τά νόστιμωτερα. Υπάρχει σε σόλη τη Μεσόγειο θάλασσα.

ΣΑΛΙΓΚΑΡΙ ΑΜΠΕΛΙΩΝ

ΒΟΥΛΙΜΟΣ ΟΡΕΙΝΟΣ

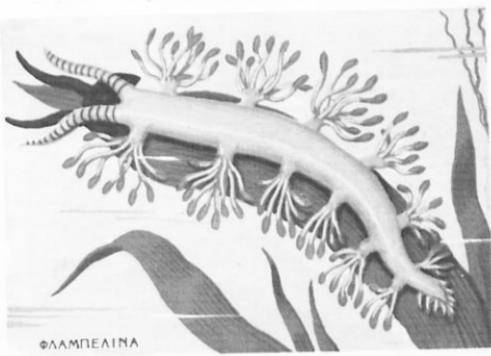
ΓΥΜΝΟΣ ΑΛΙΑΓΚΟΣ ΣΤΑΧΥΣ

ΟΛΟΘΟΥΡΙΟΝ

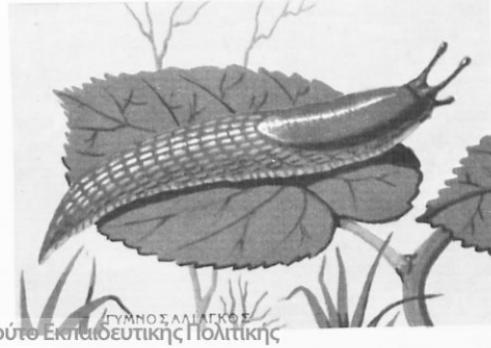
ΣΑΛΙΓΚΑΡΙ ΛΙΜΝΟΔΙΑΤΟ

ΦΛΑΜΠΕΛΙΝΑ

ΣΑΛΙΓΚΑΡΙ ΗΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ ΙΝΟΤΙΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΓΥΜΝΟΣ ΑΛΙΑΓΚΟΣ

ΒΟΥΛΙΜΟΣ Ο ΟΡΕΙΝΟΣ. Είναι ένα είδος σαλιγκαριού με δστρακο καπως μακρουλό, πού ζη στά δάση τών βουνών τρώγοντας τά φύλλα τών δέντρων. Λέγεται β ο υ λ ι μ ό σ γιατί είναι δχόρταγος.

ΣΑΛΙΓΚΑΡΙ ΤΩΝ ΑΜΙΕΛΙΩΝ. Είναι ένα δπό τά πολλά είδη σαλιγκαριών πού έχουν δστρακο, ζούν μέσα σ' αυτό και τό κουβαλούν στή ράχη τους. Ζη μέσα στά δμπέλια. Δέν έχει πόδια, δλλά σέρνεται μέ τήν κοιλιά του ζώως τά σκουλήκια. Άναλογα μέ τό μπού του, έχει πολύ μεγάλη δύναμη. Έχει μόνο ένα δόντι. Μάτια δέν έχει καί βρίσκεται τήν τροφή του μέ τή δυνατή δσφρησή του. Τό χειμώνα ζη ναρκωμένο.

ΘΛΟΘΟΥΡΙΟΝ (η δλοθουρία). Είναι μικρό ζώο πού ζη στή θάλασσα. Τό σῶμα του είγαι σκεπασμένο μέ άγκαθάνια, ένα στή μούρη του έχει πολλές κεραίες μέ τίς δποεις καίρνει τήν τροφή του. Υπάρχουν πολλά είδη σέ δλες τίς θάλασσες. Στή Μεσόγειο θάλασσα καί στίς θάλασσες τής Ήλιαδος ήπάρχει ένα είδος πού έχει μάκρος 30 πόντους και λέγεται δλ ο θ ο υ ρ ί α ή σ ω λ η ν ω τ ή. Οταν κοπή ένα κομμάτι δπό το σῶμα του, ξαναγινεται (ξαναφυτρωνει).

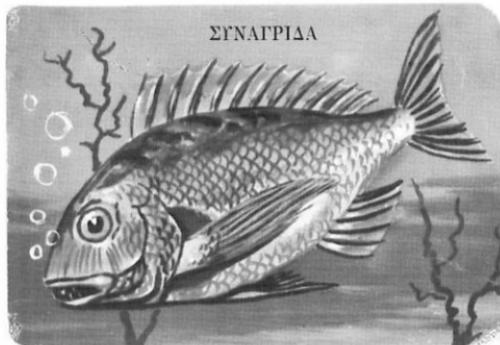
ΓΥΜΝΟΣΑΛΙΑΓΚΟΣ ΣΤΑΧΤΗΣ (έπιστημονικά λέγεται λεῖμαξ δηηπαῖος). Είναι είδος σαλιγκαριού χωρίς δστρακο (γυμνοσάλιαγκου). Τρώει τά φύλλα και τούς καρπούς τών φυτών και τά καταστρέφει. Βγάζει ύπερβολική γλύτσα (σάλιο).

ΣΑΛΙΓΚΑΡΙ ΚΙΜΝΟΔΙΑΙΤΟ. Είναι ένα δπό τά πολλά είδη σαλιγκαριών πού ζη γύρω στίς λίμνες και στά ποτάμια. Τό δστρακό του είναι μακρύτερο δπό τψ συνηθισμένων σαλιγκαριών.

ΓΥΜΝΟΣΑΛΙΑΓΚΟΣ (έπιστημονικά λέγεται λεῖμαξ). Οι γυμνοσάλιαγκοι είναι σαλιγκάρια χωρίς δστρακο. Παλιά, φαίνεται δτι είχαν κι αύτοί δστρακο, πού μέ τών καιρό χάθηκε. Υπάρχουν δυό είδη: δηηπαῖος ή σταχτής καί δηγροδίαιτος. Ο ηηπαῖος ή σταχτής ζη στούς κήπους. Ο δηγροδίαιτος ζη στά χωράφια. Καί τά δυό είδη κάνουν μεγάλες καταστροφές στά ηηπουρικά, στά λουκουδιά και στά σπαρτά.

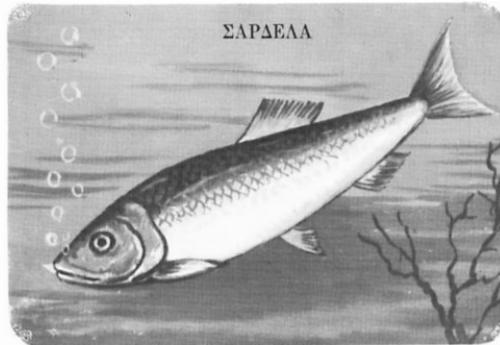
ΣΑΛΙΓΚΑΡΙ ΚΟΙΝΟ (έπιστημονικά λέγεται ι ο χ λ ί α σ η ελιξ). Είναι ένα κοντόχοντρο σκουλήκι μέ δυό κεραίες και μέ δστρακο πού μοιαζει μέ βίδα. Σέρνεται μέ τήν κοιλιά του κουβαλώματας και τό δστρακό του πού είναι τό σπίτι του. Γιά νά γλυστράει, δψηνει δπό τό σῶμα του ένα υγρό παχύ σάν μέζα. Τά μάτια του είναι πάνω στίς κεραίες του. Υπάρχει παντού. Τρώγονται δπό μερικούς μαγειρεμένα. Τρέφονται μέ πρεσινάδα.

ΣΓΝΑΓΡΙΔΑ

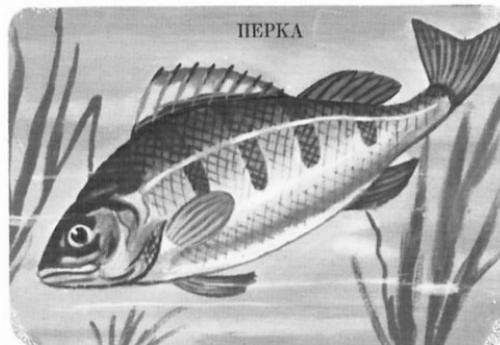
ΣΠΑΡΟΣ

ΣΑΡΔΕΛΑ

ΤΣΙΠΟΓΡΑ

ΠΕΡΚΑ

ΜΠΑΡΜΠΟΥΓΝΙ

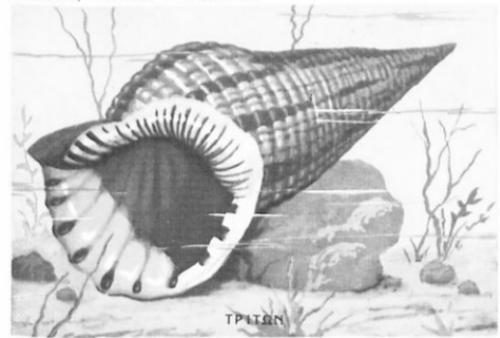
ΡΕΓΓΑ

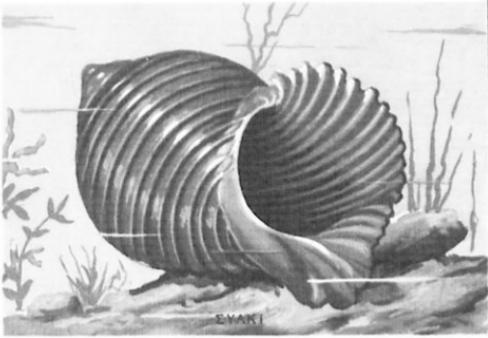
ΚΕΦΑΛΟΝΟΓΛΟ

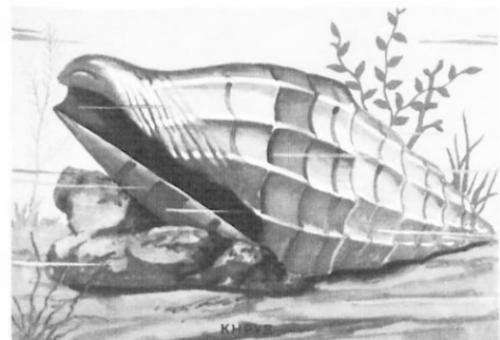

ΤΡΙΤΩΝ

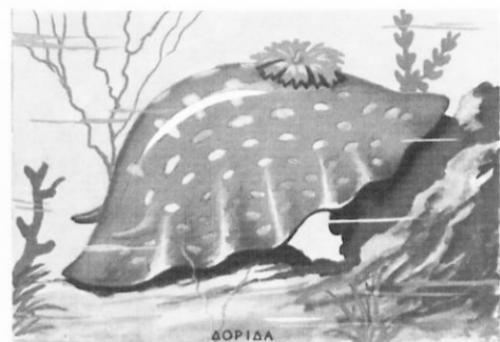
ΕΓΚΑΝΗ

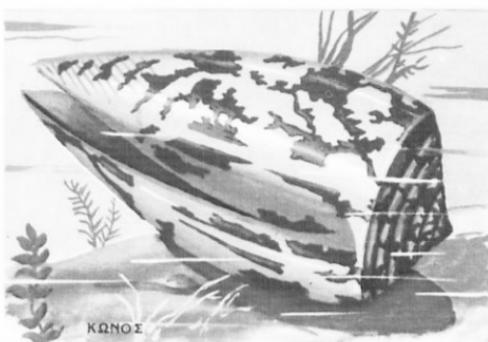
ΚΟΝΧΗ

ΠΤΕΡΟΚΕΡΟΣ

ΔΟΡΙΔΑ

ΚΩΝΟΣ

ΣΤΡΟΜΒΟΣ

Φωτογραφία ημέρης από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
ΝΕΡΙΤΕΣ

ΤΡΙΤΩΝ (ἢ ΤΡΙΤΩΝΙΟΝ). Εἶναι μικρό ζῶο θαλασσινό, σάν σκουλήκι, καί ζῆ μέσα σέ μεγάλο δόστρακο (μέχρι 50 πόντους), στό βυθό τῆς θάλασσας. Υπάρχουν πολλά είδη. Ἐνα εἶδος πού ζῆ στις ἐλληνικές θάλασσες λέγεται τριτώνιον τό δέωδες, γιατί τό δόστρακό του ἔχει ἔξογκώματα. Οἱ ἀρχαῖοι χρησιμοποιούσαν τό δόστρακό του για σάλπιγγα.

ΠΤΕΡΟΚΕΡΟΣ. Εἶναι ἔνα ἀπό τά πολλά μικρά θαλασσινά ζῶα πού ζοῦν μέσα σέ δόστρακο στό βυθό τῆς θάλασσας. Τό δόστρακό του, ἀπό τά ὡς πλάγια κι ἀποκάτω ἔχει μεγάλες ἔξοχές σάν κέρατα, ἐνώ ἀπό τή μιά πλευρά του ἔχει ὄνογμα. Υπάρχουν πολλά εἴδη σέ ὄλες τις θάλασσες.

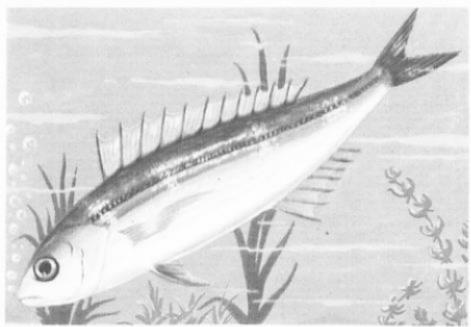
ΚΙΡΥΞ. λέγεται καί βυκάνη ἡ κυματοειδής. Εἶναι μικρό ζῶο πού ζῆ στόν πάτο τῆς θάλασσας μέσα στό δόστρακό του. Υπάρχει σε ὄλες τις θάλασσες καθώς καί στις ἐλληνικές θάλασσες. Λείπει ἀρχαία ἐποχή χρησιμοποιούσαν τό δόστρακό του για σάλπιγγα, στήν ἀρχῇ οἱ τσοπάνηδες γιά νά δηηγούν τά κοπάδια, υπερά τά πλοϊα καί δ στρατός. Απ' αὐτό πήρε τό ονομα "κῆρυξ". λέγεται καί βούκινο.

ΚΩΝΟΣ. Εἶναι μικρό ζῶο τῆς θάλασσας καί ζῆ στό βυθό της κολλημένο στό δόστρακό του πού ἔχει τό σχῆμα τοῦ χωνιοῦ καί ἀποτελεῖται ἀπό δυό κομμάτια (καπάνια) πού ἀνοιγοκλείνουν ἀπό τή μιά πλευρά. Τό μάκρος του φτάνει μέχρι τούς 15 πόντους. Υπάρχουν σέ ὄλες τις θάλασσες κάπου 350 εἴδη.

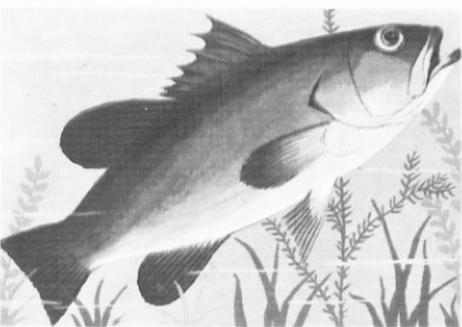
ΔΟΡΙΔΑ (ἐπιιστημονικά λέγεται δορίς). Εἶναι μικρό θαλασσινό ζῶο μέ δραῦο χρωματιστό δόστρακο πού μοιάζει λίγο μέ τό δόστρακο τῆς χελώνας καί εἶναι κοφτέρο γύρω γύρω. Πολύ παλία, μέ τό δόστρακό αὐτό ἔγδερναν τά σφαχτά. Γι', αὐτό λέγεται δορίς. Υπάρχουν πολλά εἴδη.

ΝΕΡΙΤΕΣ. Εἶναι μικρό ζῶο τῆς θαλάσσης, πού ζῆ μέσα σέ δόστρακο στό βυθό της. Εἶναι σάν εἶδος σαλιγκάρι τῆς θάλασσας. Τό δόστρακό τους εἶναι πολύχρωμο, μέ ώντα συμμετρικά σχέδια.

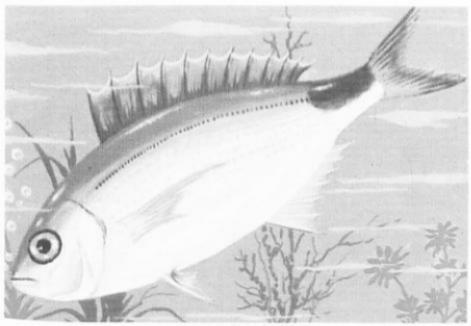
ΣΤΡΟΜΒΟΣ. Εἶναι μικρό ζῶο θαλασσινό μέ μεγάλο δόστρακο καί ζῆ στόν βυθό τῆς θάλασσας. λέγεται στρόμβος γιατί τό δόστρακό του ἔχει τό σχῆμα σβούρας. Τόν παλιό καιρό χρησιμοποιούσαν τό δόστρακό του γιά τηλεβόα, δηλαδή χωνί μέ τό διπού φώναζαν γιά νά δικούγωνται ἀπό μακριά. Υπάρχουν πολλά εἴδη.

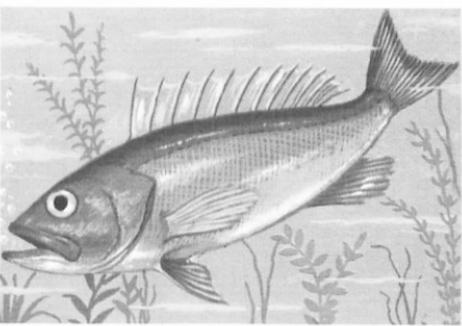
ГОНА

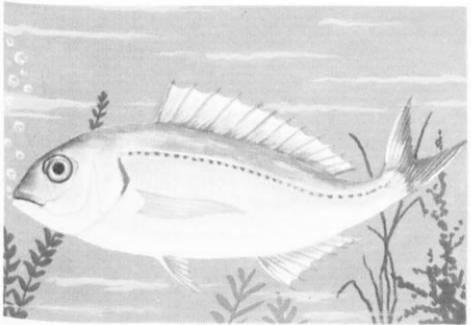
РОФОС

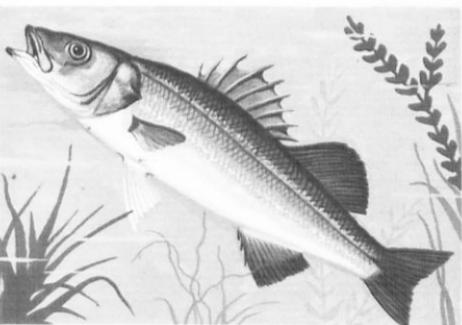
ΜΕΛΑΝΟΥΡΗ

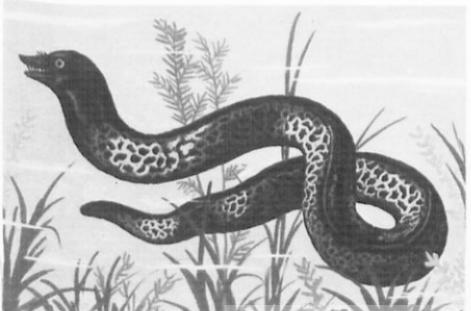
ΣΦΥΡΙΔΑ

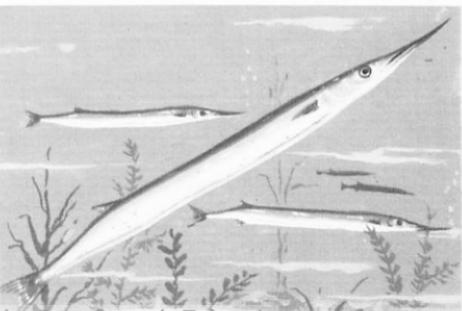
ΑΓΩΡΙΝΗ

ΛΑΒΡΑΚΙ

ΣΜΕΡΥΑ

ΖΑΡΓΑΝΑ

Ροφός ή όρφος (έπιστημονικά λέγεται πολυπριών ή ἐπινεφεδος σ' γήρας). Είναι μεγαλούτερο φάροι με σχηματωτα πτερύγια και συγχενεύει με την πέρνα. Το μάκρος του φτάνει μέχρι 1 μέτρο. Υπάρχει επίσης έλληνικές θάλασσες και σέ οὖλη τη Μεσόγειο θάλασσα. Το εκήνα του είναι σύγοειδές και το λέπιστα πρινωτά. Έχει νόστιμο κρέας.

Σφυρίδα (έπιστημονικά λέγεται δερράρος ή κύνειος). Είναι φάροι με σχηματωτα πτερύγια, που βρίσκεται στην κοντά επίσης απότομη συγχενεύει με την πέρνα. Υπάρχει και επίσης έλληνικές θάλασσες. Το κρέας της είναι νόστιμο.

Λαβράκι (έπιστημονικά λέγεται λάθραζ) Υπάρχουν άρκετά είδη. Στης θάλασσες της Ελλάδος υπάρχουν 3 είδη: ο στικός, ο λύνος και ο μελανός. Το είδος λύνος είναι το πιο γνωστό και έχει μάκρος μέχρι 80 πόντους και ζυγίζει μέχρι 12 κιλά. Τα λαυράκια βούν και στη θάλασσα και επίσης δίμυνες. Το κρέας τους είναι έξαιρετο.

Ζαργάνα (έπιστημονικά λέγεται βελόνη ή σέξεια). Έχει σώμα μακρούλο και σύστημα κυτταρό εάν ξίφος. Το μάκρος της φτάνει τους 80 πόντους. Υπάρχει άφθονη στη Μεσόγειο και επίσης έλληνικές θάλασσες πιο πολύ επίσης θαλασσα της Χαλκίδας. Το κρέας της είναι δροπάρι πολύ νόστιμα.

Γόπα (έπιστημονικά λέγεται βώψ). Συγχενεύει με την πέρνα. Είναι μικρό φάροι με σώμα μακρούλο και στρογγυλωπό. Το μάκρος της φτάνει τους 20 μέχρι 40 πόντους. Υπάρχουν δύο είδη, και τα δύο είδη βρίσκονται άφθονα στις έλληνικές θάλασσες και σε οὖλη τη Μεσόγειο θαλάσσα. Το κρέας της είναι άρκετά νόστιμο.

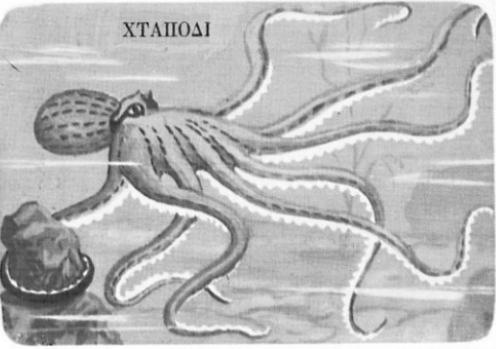
Μελανούροι (έπιστημονικά λέγεται μελανούρος). Είναι φάροι με σχηματωτα πτερύγια και συγχενεύει με το σπάρα. Το μάκρος του φτάνει τους 30 πόντους. Υπάρχει επίσης έλληνικές θάλασσες και σέ οὖλη τη Μεσόγειο θαλασσα.

Λυθρίνι (έπιστημονικά λέγεται έρυθρίνος). Υπάρχει στη Μεσόγειο και ιδιως επίσης έλληνικές θάλασσες. Έχει χρώμα κοκκινωπό. Υπάρχουν πολλά είδη. Τα μεγαλύτερα φτάνουν τους 60 πόντους μάκρος. Είναι από τα πιο νόστιμα φάρια.

Σμέρνα ή μύρνα (έπιστημονικά λέγεται μύρσινα). Είναι φάροι άχορταγο, με σώμα στρογγυλό ή πλακερό, που το μάκρος του φτάνει τα 2 μέ 2,50 μέτρα. Δαγκώνει σύπος τα φίδια συναντά και είναι σημαντικές. Όταν ζύμως καραμειρεύεται, το σημαντικό κάνεται. Το κρέας της είναι διαρρό τα νόστιμωτερα. Υπάρχει σέ οὖλη τη Μεσόγειο θαλασσα.

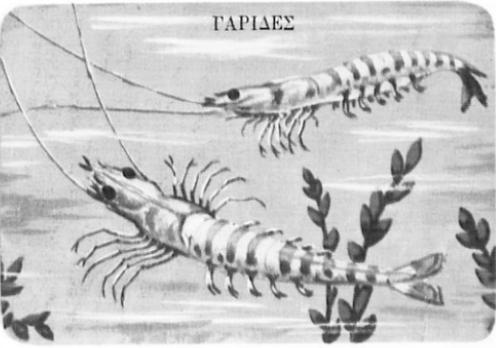
ΣΚΟΥΜΠΡΙ

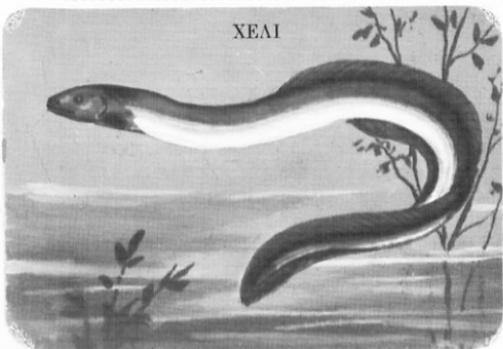
ΧΤΑΠΟΔΙ

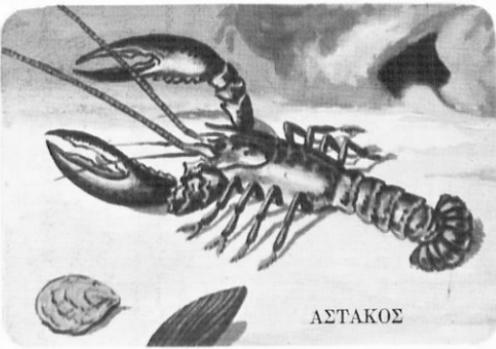
ΒΑΚΑΛΑΟΣ

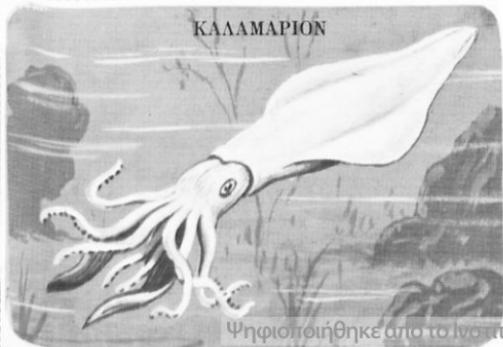
ΓΑΡΙΔΕΣ

ΧΕΛΙ

ΑΣΤΑΚΟΣ

ΚΑΛΑΜΑΡΙΟΝ

ΣΟΓΙΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΡΕΚΟΥ

ΠΕΙΡΑΙΩΣ 1 ΣΤΟΑ - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 536.137
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ 13

LOTTE	ΓΑΡΙΔΕΣ	ΖΑΡΖΑΝΑ
ΑΙΣΠΡΟΨΑΡΟ	ΑΣΤΑΚΟΣ	ΣΑΛΙΠΚΑΡΙ ΑΜΠΕΛΙΩΝ
ΟΗΒΕΣΝΕ	ΣΟΥΠΙΑ	ΓΥΜΝΟΣΑΛΙΑΓΚΟΣ Σ ΤΑ-
ΠΕΣΤΡΟΦΑ	ΓΑΛΕΟΣ	ΧΤΗΣ
ΣΑΛΑΧΙ	ΜΑΡΙΔΑ	ΣΑΛΙΠΚΑΡΙ ΛΙΜΝΟΔΙΑΙΤΟ
ΧΕΛΙΔΟΝΟΨΑΡΟ	ΛΟΥΤΣΟΣ	ΣΑΛΙΠΚΑΡΙ ΚΟΙΝΟ
ΠΑΛΑΜΥΔΑ	ΣΑΒΡΙΔΙ	ΒΟΥΛΙΝΟΣ ΟΡΕΙΝΟΣ
ΚΥΠΡΙΝΟΣ	ΣΠΕΤΡΑ	ΟΛΟΘΟΥΡΙΟΝ
ΤΟΥΡΝΑ	ΠΟΡΦΥΡΑ	ΦΛΑΜΠΕΛΙΝΑ
ΔΕΛΦΙΝΙ	ΑΤΡΑΚΤΟΣ	ΓΥΜΝΟΣΑΛΙΑΓΚΟΣ
ΦΑΛΑΙΝΑ ΓΡΟΙΛΑΝΔΙΚΗ	ΜΙΤΡΑ	ΟΦΙΟΥΡΟΣ
ΦΩΚΗ	ΜΥΔΙ	ΥΔΡΑΡΙΑΣ
ΧΕΛΩΝΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ	ΠΟΡΦΥΡΑ ΠΕΡΣΙΚΗ	ΑΣΤΕΡΙΑΣ
ΖΗΤΑΙΝΑ	ΧΤΕΝΙ	ΑΚΙΝΗΑΣ
ΦΥΣΗΤΗΡ	ΣΤΡΕΙΔΙ	ΚΟΡΑΛΙ
ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟΣ	ΤΡΙΓΛΗ	ΑΝΑΤΙΦΑ
ΚΙΑΡΧΑΡΙΑΣ	ΓΟΥΛΙΑΝΟΣ	ΠΟΛΥΠΟΔΟΝ
ΣΥΝΑΓΡΙΔΑ	ΣΟΛΟΜΟΣ	ΑΧΙΝΟΣ
ΣΑΡΔΕΛΛΑ	ΤΟΝΝΟΣ	ΤΡΙΤΩΝ
ΠΕΡΚΑ	ΟΣΥΡΥΓΧΟΣ (ΜΟΥΡΟΥΝΑ)	ΚΗΡΥΞ
ΡΕΓΓΑ	ΓΛΩΣΣΑ	ΔΟΡΙΔΑ
ΣΠΑΡΟΣ ΤΣΙΠΟΥΡΑ	ΞΙΦΙΑΣ	ΣΤΡΟΜΒΟΣ
ΜΠΑΡΜΠΟΥΝΙ	ΣΚΟΡΠΙΟΣ	ΣΥΑΚΙ
ΚΕΦΑΛΟΠΟΥΛΟ	ΓΟΠΑ	ΠΤΕΡΟΚΕΡΟΣ
ΣΚΟΥΜΠΡΙ	ΜΕΛΑΝΟΥΡΙ	ΚΩΝΟΣ
ΒΑΙΚΑΛΑΟΣ	ΛΥΘΡΙΝΙ	ΝΕΡΙΤΕΣ
ΧΕΛΙ	ΣΜΕΡΝΑ	ΒΑΛΑΝΙΔΙΑ
ΚΑΛΑΜΑΡΙΟΝ	ΡΟΦΟΣ	ΙΤΙΑ
ΧΤΑΠΟΔΙ	ΣΦΥΡΙΔΑ	ΛΕΥΚΑ
	ΛΑΒΛΑΚΙ	ΠΕΥΚΟ

